

## 1187/2020. (IV. 28.) Korm. határozat

### az Országos Fogyatékosságügyi Program végrehajtásának 2022. évig tartó Intézkedési Tervéről

#### 1. A Kormány

a) elfogadja az Országos Fogyatékosságügyi Program végrehajtásának 2022. évig tartó – az Országos Fogyatékosságügyi Programról (2015–2025.) szóló 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat alapján készített, az 1. mellékletben foglalt – Intézkedési Tervét (a továbbiakban: Intézkedési Terv),

b) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy koordinálja az Országos Fogyatékosságügyi Program és az annak megvalósítását elősegítő Intézkedési Terv végrehajtását,

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

c) felhívja az érintett minisztereket, hogy az emberi erőforrások miniszterének megkeresésére a szükséges adatok és információk rendelkezésre bocsátásával segítsék elő az Intézkedési Terv tárcaközi koordinációját, és biztosítsák az intézkedések folyamatos nyomon követését,

*Felelős:* érintett miniszterek

*Határidő:* folyamatos

d) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, a pénzügyminisztert, valamint az érintett minisztereket, hogy az egyes intézkedések végrehajtásában az adott évre rendelkezésre álló költségvetési források keretei között működjenek közre.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

érintett miniszterek

*Határidő:* folyamatos

#### 2. A Kormány

a) felhívja az érintett minisztereket, hogy az Intézkedési Tervben foglalt feladatok végrehajtásáról készítsenek beszámolót, és azt küldjék meg az emberi erőforrások miniszterének,

*Felelős:* érintett miniszterek

*Határidő:* 2023. május 31.

b) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy az a) pontban foglaltak szerint elkészített beszámolók alapján készítsen jelentést a Kormány számára az Intézkedési Tervben foglalt feladatok végrehajtásáról.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2023. október 31.

3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

1. melléklet az 1187/2020. (IV. 28.) Korm. határozathoz

### **Az Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2022. évig tartó Intézkedési Terve**

#### **1. A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések**

1.1. A fogyatékos emberek társadalmi befogadása érdekében szemléletformáló programokat kell indítani az őket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával, egyebek mellett szemléletformáló programok kidolgozásával és indításával kell támogatni a fogyatékos gyermekek örökbefogadását.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6, 20/30/25/5, európai uniós forrásbevonással

1.2. A köznevelés rendszerén belül a fogyatékos személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával a gyermekek, tanulók, a pedagógusok, óvodapedagógusok és a szülők érzékenyítése érdekében a Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak szervezésében Esély Órákat kell megvalósítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. március 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/03

1.3. Munkacsoportot kell létrehozni az érintett érdekvédelmi szervezetek bevonásával a pszichoszociális fogyatékoság fogalmának meghatározása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2020. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

1.4. A pszichoszociális fogyatékosággal élő emberek helyzetét feltáró kutatási beszámoló alapján, szakmai szervezetek bevonásával ágazati együttműködés keretében kell szakmai fejlesztési javaslatot kidolgozni a pszichoszociális fogyatékos személyekhez kapcsolódó egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztésének lehetőségeiről.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/30/25/5

1.5. Országos átfogó, reprezentatív fogyatékoságügyi kutatást kell végrehajtani – a Központi Statisztikai Hivatal bevonásával – a népszámlálástól függetlenül, amely felméri a fogyatékos emberek életkörülményeit, életminőségét, foglalkoztatási jellemzőiket és társadalmi szerepvállalásukat.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6

1.6. Munkacsoportot kell létrehozni és szakmai javaslatot kell kidolgozni a fogyatékos embereket képviselő szervezetek részvételével a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény összhangjának megfeleltetése, továbbá a hatályos jogszabályok korszerű fogyatékoságügyi szemléletének érvényesítése érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6

1.7. Szabályozási szinten kell rögzíteni, hogy a fogyatékos emberekre vonatkozó uniós és hazai fejlesztéseket, pályázatokat az Országos Fogyatékosügyügyi Tanács véleményének kikérését követően lehet megjelentetni.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

1.8. Pályázati programot kell indítani a Területi Autizmus Munkacsoportok hálózatának fenntartására és annak módszertani támogatására, hogy az egészségügyi, a szociális és a köznevelési ellátórendszer egyes szintjeihez és az azokban használt szaktudásokhoz illesztetten autizmus-specifikus támogatást kapjanak az ott dolgozó szakemberek, illetve a szolgáltatásokat igénybe vevők.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

## **2. Egészségügy**

2.1. A fogyatékos személyek egészségügyi ellátásában részt vevő orvosok és szakdolgozók, fogyatékos-specifikus felkészítése érdekében az információátadást és kompetenciafejlesztést megcélzó képzési és továbbképzési programtervet kell kidolgozni, és képzéseket kell indítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6

2.2. Javítani kell a fogyatékos személyek egészségügyi ellátásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférését, ennek érdekében a fogyatékos személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával kell felmérni a különböző fogyatékosággal élő gyermekek és felnőttek szűrő- és egyéb diagnosztikai vizsgálatokhoz való hozzáférését. A felmérés eredményeire alapozva – a helyi sajátosságok figyelembevételével – a szolgáltatások elérhetőségének javítása szükséges.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

2.3. Felül kell vizsgálni a támogatással elérhető gyógyászati segédeszközök és támogató technológiák igénybevételének rendszerét annak érdekében, hogy az elérhető eszközök a felhasználói igényekhez illeszkedően kerüljenek meghatározásra.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

2.4. Mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni a betegszállító járműveket, és biztosítani kell az elektromos kerekesszékek (mopedek) és a mozgáskorlátozott betegek egyidejű szállítását.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. január 1.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

### **3. Korai fejlesztés, oktatás, képzés**

3.1. Az érdekvédelmi szervezetek bevonásával létrehozott munkacsoport keretében kell áttekinteni a koragyermekkorai megelőzést és megsegítéseket (intervenciót) érintő fejlesztések eredményeit.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. január 1.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.2. A súlyos és halmozott fogyatékoság tekintetében össze kell hangolni az egyes ágazatokban – eltérő tartalommal – alkalmazott definíciókat, emellett pontosítani kell a súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő nevelés-oktatását végző köznevelési intézmények rendszertani helyét, továbbá a fejlesztő nevelés-oktatás szakmai tartalmát és jogi státuszát.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.3. A köznevelés rendszerében meg kell határozni a pszichoszociális fogyatékoság kapcsolatát a sajátos nevelési igény fogalmával, emellett definiálni kell a kapcsolódó intézmények feladatait.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.4. Össze kell hangolni a sajátos nevelési igény és a fogyatékoság diagnosztizálására jogosult diagnosztikai fórumok tevékenységét, emellett racionalizálni kell a működési struktúrájukat.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés

3.5. A tehetség felismerése és társadalmi hasznosulása érdekében támogatni kell a fogyatékos fiatalokat integráló tehetségsegítő programokat, valamint a fogyatékos fiatalok tehetségsegítő programokban való részvételét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/4/5

3.6. Támogatni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók integrált, inkluzív nevelését-oktatását, meg kell erősíteni az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények együttnevelő szerepét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31./áthúzódó

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással EFOP 3.1.6.

3.7. Fejleszteni kell – egyebek mellett módszertani támogatással – a pedagógiai szakszolgálati intézményrendszert.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31./áthúzódó

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással EFOP 3.1.6.

3.8. Be kell építeni a fogyatékosügyei, hozzáférhetőségi, rehabilitációs ismereteket a releváns felsőoktatási képzésekbe.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. augusztus 31.

*Forrás:* központi költségvetés

3.9. A bilingvális oktatás bevezetése feltételrendszerének, ütemezésének, valamint a szükséges képzések, tananyagok, módszertan rendszerének kidolgozása érdekében – az érintett szakmai és civil szervezetek bevonásával – ágazatközi munkacsoportot kell működtetni. Javaslatot kell kidolgozni a bilingvális oktatási módszer bevezetésének és a magyar jelnyelv oktatásának megalapozása, személyi feltételeinek megteremtése, valamint a bilingvális oktatáshoz szükséges módszertan és tananyagok kidolgozása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.10. Át kell tekinteni a felsőoktatási intézmények és a társadalmi, civil, érdekvédelmi szervezetek fogyatékossgal élő hallgatóknak nyújtott szolgáltatásait, meg kell vizsgálni az együttműködési lehetőségeket, és szolgáltatásregisztert kell készíteni az elérhető szolgáltatásokról. Emellett tovább kell működtetni az országos felsőoktatási koordinátori hálózatot.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.11. A fogyatékos személyek idegen nyelv tudása és idegen nyelvi kompetenciáinak növelése érdekében szükséges módszertani támogatás kidolgozása.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

3.12. Elő kell segíteni a sajátos nevelési igényű tanulók és fiatal felnőttek nagyobb arányú bevonását a pályaorientációs tevékenységekbe a munkaerőpiaci esélyeik javítása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

3.13. Az egészségügyi szakképzés területén adaptált képzési programok kidolgozása szükséges a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek egészségügyi szakképzésbe való bekapcsolódásának lehetősége érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

#### **4. Foglalkoztatás**

4.1. Támogatni kell a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációját, mentorálását, képzését, kompetencia fejlesztését, munkahelyére történő eljutását, a munkavégzést segítő, lehetővé tevő speciális eszközök, berendezések beszerzését, a munkahelyeknek a felmerülő szükségletekhez történő alkalmassá tételét. Mindezeket a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítő projekteken elszámolható költségként kell szerepeltetni.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.



*Forrás:* európai uniós forrásbevonással, TOP programok

4.2. A fogyatékos és a megváltozott munkaképességű személyek munkalehetőségeinek bővítése, valamint szélesebb körű nyílt munkaerőpiaci elhelyezése érdekében biztosítani kell a hozzáférést az uniós forrásból finanszírozott aktív munkaerőpiaci eszközökhöz.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban

4.3. Munkacsoportot kell létrehozni a fogyatékos fiatalok oktatásból a munkaerőpiacra való átvezetése érdekében, javaslatot kell megfogalmazni az ágazatok együttműködésére és az átvezetést támogató szakmai gyakorlati programokra.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

4.4. A fogyatékos fiatal felnőttek tudatos felkészítése érdekében fiataalkori iránymutatási, mentorálási programtervet kell kidolgozni a hosszú távú foglalkoztatásuk elősegítése céljából.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

4.5. A fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiacon történő minél nagyobb arányú foglalkoztatása érdekében, munkacsoport keretében kell megvizsgálni, és az eredmények függvényében javaslatot kell kidolgozni a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség alternatív lehetőségeire vonatkozóan.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

innovációért és technológiáért felelős miniszter

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

4.6. Szakmai javaslatot kell kidolgozni az érdekvédelmi szervezetek bevonásával, a fogyatékos emberek közszférában történő alkalmazásának támogatására.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

4.7. Korszerű, országos internetes adatbázist kell létrehozni a megváltozott munkaképességű, fogyatékos munkavállalók és a munkaadók kapcsolatteremtése érdekében, más államilag működtetett állásportálokkal integrált formában.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2020. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással, EFOP-1.9.3-VEKOP-17

4.8. A fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása érdekében társadalmi szemléletformáló kampányt kell indítani a megváltozott munkaképességű és fogyatékos személyek foglalkoztatása, munkahelyi befogadása és munkaerőpiaci belépésének elősegítése érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

innovációért és technológiáért felelős miniszter

Miniszterelnökséget vezető miniszter

belügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* az Európai Szociális Alap és a központi költségvetés társfinanszírozásában európai uniós forrásbevonással, EFOP-1.1.1-15, TOP-5.1.1-15, TOP-5.1.2-15, TOP-6.8.2-15, EFOP-1.9.3-VEKOP-17, VEKOP-7.1.3-15

## **5. Szociális szolgáltatások és ellátások**

5.1. Támogatni kell a fogyatékos gyermekek minél nagyobb számban történő elhelyezését a bölcsődei ellátás keretén belül, ezért meg kell vizsgálni a szolgáltatási formák esetében az elhelyezésre vonatkozó szabályozást, majd javaslatot kell megfogalmazni az ellátott gyermekek után járó költségvetési támogatás biztosítására.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés európai uniós forrásbevonással

5.2. Speciális szükségletű fogyatékos emberek ellátását biztosító, a jelenleg működőktől eltérő profilú szolgáltatások létrehozására kell törekedni, ahol megfelelő számú fogyatékoság specifikus ismeretekkel rendelkező szakember áll rendelkezésre.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/19/10, európai uniós forrásbevonással

5.3. A fogyatékos személyek által igénybe vehető szociális szolgáltatások térbeli és időbeli kiterjesztése érdekében át kell tekinteni az atipikus foglalkoztatási lehetőségeket.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

5.4. Fejleszteni kell a fogyatékos személyek saját otthonukban, családjukban történő ellátásához szükséges alapszolgáltatásokat, különös tekintettel a támogató szolgáltatásokra, a nappali intézményekre és a közösségi alapellátásokra.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2022. december 31./áthúzódó

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/19/1, európai uniós forrásbevonással, EFOP-2.2.5-17

5.5. Folytatni kell az intézményi férőhely-kiváltást. A folyamat megfelelő minőségű végrehajtása érdekében fejleszteni kell a közösségi alapú szolgáltatásokat. Biztosítani kell a fejlesztő foglalkoztatásban, rehabilitációs foglalkoztatásban való részvétel lehetőségét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31./áthúzódó

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással, EFOP-2.2.5.-17

5.6. Növelni kell a támogatott lakhatási férőhelyek számát, különös tekintettel a Közép-magyarországi régióra.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/19/10, európai uniós forrásbevonással

5.7. Növelni kell a különleges, a speciális vagy kettős ellátási szükségletű gyermekek ellátását szolgáló nevelőszülői férőhelyek számát, fejleszteni kell az ilyen férőhelyekkel rendelkező nevelőszülői hálózatok speciális infrastrukturális feltételrendszerét és a szakmai szolgáltatásaik körét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

5.8. Biztosítani kell a megfelelő nevelőszülői, támogatott lakhatási férőhelyek kiválasztását a szolgáltatási környezet vizsgálatával, figyelembe véve a gyermekek egyéni ellátási szükségleteit.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* forrást nem igényel

5.9. Képzéseket kell kidolgozni és megvalósítani az ápolást-gondozást nyújtó szociális intézmények kiváltása során, az ott elhelyezett gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermekek érdekében az érintett szülő, nevelőszülők, valamint a támogatott lakhatásban dolgozó szakemberek részére.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

5.10. Az Intézményi férőhely-kiváltásra irányuló pályázati felhívásban kötelező tevékenységként kell meghatározni a gyermekek és törvényes képviselőik (szülők, gyámok), a gondnokság és támogatott döntéshozatal hatálya alatt állók és gondnokaik, támogatóik tájékoztatásának kötelezettségét a kiváltási folyamat tervezéséről és előrehaladásáról, valamint a kiváltásban érintett gyermekek és felnőttek felkészítését és bevonását a folyamat megvalósításába.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatosan

*Forrás:* forrást nem igényel

5.11. A felnőtt korú fogyatékos személyek elérhető legnagyobb szintű önállóságának biztosítása érdekében meg kell teremteni a jogszabályi feltételeket a gondnokság alá helyezés szükségességének felülvizsgálatához, ha azt a fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról szóló szakvélemények alátámasztják.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

igazságügyi miniszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

5.12. A fogyatékos személyek egyéni szükségleteihez igazodó szociális ellátások megteremtése érdekében munkacsoportot kell létrehozni a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a Fogyatékossgal élő

személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény összhangjának megteremtése érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

5.13. Munkacsoport keretében szakmai javaslatcsomagot kell kidolgozni az ágazati szakemberhiány csökkentésére.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

## **6. Komplex rehabilitáció**

6.1. Át kell tekinteni a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjában részt vevő szakemberek feladatait, jogszabályban előírt képzettségi követelményeit és a rehabilitációs szükségletekhez, feladatokhoz igazodóan kell azokat módosítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

6.2. Tovább kell működtetni az előző intézkedési terv szerint létrehozott munkacsoportot a Funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása (FNO) gyakorlati alkalmazása feltételeinek vizsgálata céljából.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

6.3. A 6.2. pont szerinti munkacsoport megállapításainak figyelembevételével a Funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása (FNO) gyakorlati alkalmazásának vizsgálata céljából pilot programot kell indítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6

6.4. A látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatást tartalmazó törvény alapján ki kell dolgozni a szolgáltatás nyújtásának részletszabályait.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

6.5. Az Országos Fogyatékosügyei Tanács javaslatai alapján szakmai koncepciót kell kidolgozni a különböző fogyatékosági csoportok elemi rehabilitációs szolgáltatásának megalapozása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

6.6. A komplex rehabilitáció hatékony működése érdekében meg kell vizsgálni és ki kell jelölni az egyes részterületek – egészségügyi, elemi és foglalkozási – összekapcsolásának helyét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

6.7. Munkacsoport keretében felül kell vizsgálni a komplex minősítés rendszerét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

6.8. Bővíteni és rendszerszintűen ki kell építeni a felnőtt beszéd- és nyelvi fogyatékos személyek terápiás ellátásának személyi és tárgyi feltételeit, annak érdekében, hogy javuljon a felnőtt korban beszéd- és nyelvi fogyatékos személyek életminősége, társadalmi, hangsúlyosan munkaerőpiaci re-integrációja, és a lehető legnagyobb mértékben valósuljon meg egyéni rehabilitációs ellátási programjuk.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

## **7. Önrendelkezés, önálló életvitel**

7.1. Az érintett érdekvédelmi szervezetek bevonásával képzéseket kell indítani a bírák, ügyészek, igazságügyi orvos-szakértők, gyámhatóságoknál és szociális intézményekben dolgozó szakemberek, gyermekvédelmi gyámok, továbbá a hivatásos támogatók és a hivatásos gondnokok fogyatékoság-specifikus felkészítése és a támogatott döntéshozatal megfelelő gyakorlati alkalmazása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

igazságügyi miniszter

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/18

7.2. A fogyatékos emberek családban maradásának támogatása részeként programokat kell indítani a lakás és lakókörnyezet akadálymentességének megteremtése érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

Miniszterelnökséget vezető miniszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

7.3. A fogyatékosággal élő személyek szükségleteihez illeszkedő segítői modellekkel kapcsolatban alapkutatót kell megvalósítani, szakmai javaslatot kell



kidolgozni a személyi asszisztencia-szolgáltatás jogszabályi, gazdasági, finanszírozási, minőségbiztosítási és képzési szempontjai mentén.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/20/6, európai uniós forrásbevonással

7.4. A kutatás eredményeire fókuszálva kell megtervezni és el kell indítani a személyi segítői modellprogramot a különböző célcsoportok igényeihez igazítva.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

7.5. A fogyatékos emberek jogainak védelme érdekében ütemezetten kell növelni az ellátottjogi képviselők számát, kiemelt figyelemmel a kiváltási folyamatban érintett fogyatékos emberekre.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 1. Emberi Erőforrások Minisztériuma igazgatása cím

## **8. Fogyatékos személyek és családjaik**

8.1. Szexuális felvilágosító programot kell indítani a fogyatékos emberek és családjaik számára.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

8.2. Ki kell terjeszteni a fogyatékosügyei tanácsadó hálózatot, és ki kell alakítani az egyes célcsoportok ellátási, támogatási szükségletei terén speciális ismeretekkel rendelkező szakértői módszertani hálózatot.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

8.3. Módosítani kell a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt és a törvény végrehajtási rendeletét a fogyatékos és tartósan beteg, családjából hatósági intézkedéssel kiemelt gyermek elsődlegesen nevelőszülőnél vagy támogatott lakhatásban történő elhelyezése érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

8.4. Programokat kell kidolgozni – az érdekvédelmi szervezetek bevonásával – a fogyatékos személyek gyermekvállalásának támogatása érdekében.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

8.5. Pályázati programokat kell indítani a fogyatékos emberekkel együtt élő családok üdülésének támogatására.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

8.6. A fogyatékoság-specifikus családterápia, mentálhigiénés, terápiás támogatás és ellátás megalapozása érdekében modellprogramot kell indítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

## **9. Közlekedés**

9.1. A közforgalmú menetrend szerint működő személyszállításban részt vevő járműveken, továbbá a pályaudvarokon, az állomás és a megállóhely személyforgalom lebonyolítására és kiszolgálására szolgáló részében fokozatosan meg kell teremteni az egyenlő esélyű hozzáférés feltételeit. Ennek érdekében az e járműveket és létesítményeket érintő beruházások, fejlesztések, beszerzések során, valamint – ha ez műszaki szempontból lehetséges – az átalakítások alkalmával érvényesíteni kell az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeit.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

emberi erőforrások minisztere

belügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés európai uniós forrásbevonással

9.2. Szükséges a közlekedés hozzáférhetőségét érintő nemzetközi egyezmények, valamint uniós normák folyamatos nyomon követése, és a hazai szabályozás azokkal történő összehangolása.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés európai uniós forrásbevonással

9.3. Felül kell vizsgálni a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépjármű szerzési és átalakítási támogatásának rendszerét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

9.4. A súlyosan mozgáskorlátozott emberek önálló járművezetésének lehetővé tétele érdekében felül kell vizsgálni a gépjárművezetői alkalmassági vizsgálat feltételrendszerét, emellett vizsgálni kell az új gépjármű átalakítási megoldások lehetőségét.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

9.5. Biztosítani kell a vasútállomások építése és felújítása során a fogyatékos személyek igényeinek figyelembevételét.

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* többletforrást nem igényel

## **10. Sport, kultúra, turizmus**

10.1. Elő kell segíteni a fogyatékos személyek sporttevékenységét segítő, illetve az integrált sportolói csoportokkal foglalkozó sportszakemberek képzését, továbbképzését.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* forrást nem igényel

10. 2. Támogatni kell a fogyatékos személyek hazai és nemzetközi versenysportját.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20/23/6/8

10.3. Javítani kell a fogyatékos személyek életminőségét, integrált családi és közösségi mozgásszinterek létrehozásával, azokhoz való kapcsolódással, az egészségtudatos és mozgás gazdag életmód elsajátításán és gyakorlásán keresztül.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

10.4. Az iskolai sportprogramokból kimaradó sajátos nevelési igényű tanulók bevonása érdekében pályázati programokat kell indítani a társadalmi befogadást biztosító gyermek- és iskolai sportprogramok szervezésére.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

10.5. Kompetencia- és személyiségfejlesztő, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges programokat kell kidolgozni, elsősorban tanórán kívüli és szabadidős kulturális tevékenységek, nem formális, informális tanulási alkalmak megvalósításával. A fogyatékos személyek szükségleteinek figyelembevétele alapján fejleszteni kell a kulturális intézmények infrastruktúráját.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

Miniszterelnökséget vezető miniszter

Innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

10.6. Valamennyi fogyatékosági csoport számára biztosítani kell a nyilvános könyvtárak könyvtári szolgáltatásainak és dokumentumainak hozzáférhetőségét.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2020. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

10.7. A filmalkotásokhoz biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést (audió-narráció).

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2020. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

10.8. Munkacsoport keretében olyan állami ösztönző rendszereket kell kidolgozni, amelyek a turisztikai szolgáltatókat a fogyatékos emberek fogadására ösztönzik, akadálymentes, hozzáférhető szálláshelyek biztosításával.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

10.9. Folytatni kell a sérülékeny csoportok jogainak hatékonyabb érvényesítését és egyben a társadalmi csoportok érzékenyítését is célzó „Tudom, hogy van jogom” képzőművészeti és irodalmi alkotó pályázatot és az erre épülő vándorkiállítást, a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő fogyatékos emberek részvételével.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 1. Emberi Erőforrások Minisztériuma igazgatása cím

## **11. Többszörösen veszélyeztetett csoportok**

11.1. Támogatni kell a fogyatékossgal élő lányok és nők nőgyógyászati szűrőprogramokhoz való hozzáférését.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

11.2. A súlyosan, halmozottan fogyatékos és az autista emberek által elérhető szolgáltatások fejlesztése érdekében munkacsoportot kell létrehozni, amely a terület működésének felülvizsgálatát követően konkrét javaslatokat és intézkedéseket fogalmaz meg. Szakmai fejlesztési koncepciót kell készíteni a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek ellátásának fejlesztésére.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

11.3. Fogyatékos gyermekek örökbefogadásának elősegítése érdekében ki kell dolgozni a fogyatékos gyermeket örökbefogadók támogatásának további lehetőségeit.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

11.4. Folytatni kell a fogyatékos gyermekek nevelőszülői ellátását szolgáló nevelőszülői képzéseket.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. január 1.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

11.5. A súlyosan, halmozottan fogyatékos, tartósan súlyos beteg gyermekek nevelőszülői elhelyezése érdekében célirányos, különböző tevékenység elemekből álló toborzási módszertant kell kidolgozni és megvalósítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság bevonásával

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

11.6. A nevelőszülői ellátásban meg kell teremteni a gyógypedagógus, a fejlesztőpedagógus és a pszichológus kötelező alkalmazásának jogszabályi és finanszírozási feltételeit.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

11.7. A különleges, speciális vagy kettős ellátási szükségletű gyermekeket befogadó nevelőszülői tevékenység esetében felül kell vizsgálni a nevelőszülők díjazását.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

pénzügyminiszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

11.8. A fogyatékos nők és gyermekek bántalmazásának megelőzése érdekében figyelemfelhívó kampányokat kell indítani, amelyek megfelelő segítséget tudnak nyújtani a bántalmazások áldozatai számára.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

11.9. Kiemelt projekt keretében elindított regionális Augmentatív és Alternatív Kommunikációs (AAK) módszertani központok rendszerének továbbfejlesztése és kiterjesztése a kommunikációjukban súlyosan akadályozott személyek társadalmi integrációjának biztosítása érdekében. Központi módszertani támogatással kell biztosítani a magas minőségi színvonalú és komplex szolgáltatási rendszer működtetését.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

## **12. Hozzáférhetőség**

12.1. Munkacsoport keretében kell áttekinteni a köznevelési, a szociális, valamint az egészségügyi ágazat bevonásával a fogyatékos gyermekek oktatási intézményekbe történő eljuttatásának jelenlegi helyzetét, javaslatot kell megfogalmazni a továbbfejlesztésre és az egyes ágazatokon belüli, valamint az ágazatok közötti feladatmegosztás és felelősségi viszonyok szabályozására.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere



*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel

12.2. Támogatni kell az akadálymentes játszóterek létrehozását.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

Miniszterelnökséget vezető miniszter

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, európai uniós forrásbevonással

12.3. Folytatni kell a közszolgáltatások komplex akadálymentesítését, ennek keretében biztosítani kell, hogy járási vagy tankerületi szinten legyen olyan óvoda, továbbá alapfokú és középfokú oktatási intézmény, ami valamennyi fogyatékosági csoport számára teljes körű hozzáférhetőséget tud biztosítani.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

12.4. A közigazgatási hatósági ügyek zökkenőmentes intézése érdekében fejleszteni kell a kormányablakokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést, a fogyatékos személyek ügyintézését támogató eszközök (pl. hangos térkép, indukciós hurok, SINOSZ video jelnyelvi tolmács eszköz) karbantartása, beszerzése és bővítése útján.

*Felelős:* Miniszterelnökséget vezető miniszter

*Határidő:* folyamatos

*Forrás:* központi költségvetés XI. Miniszterelnökség fejezet 30/66 európai uniós forrásbevonással

12.5. Biztosítani kell a fogyatékos személyek, különösen a vakok- és gyengénlátók számára a közszférabeli szervezetek (meglévő és újonnan létrehozandó) honlapjaihoz és mobilalkalmazásaihoz történő akadálymentes hozzáférést (a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény végrehajtása).

*Felelős:* innovációért és technológiáért felelős miniszter

*Határidő:* 2020-tól folyamatosan az új honlapokra, 2020. szeptember 23-tól a meglévő honlapokra, 2021. június 23-tól a mobilalkalmazásokra

*Forrás:* központi költségvetés

12.6. Gondoskodni kell a közintézmények és közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférést támogató akadálymentesítési segédletének rendszeres felülvizsgálatáról.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2021. december 31.

*Forrás:* európai uniós forrásbevonással

### **13. A végrehajtás szervezeti keretei**

13.1. Az Országos Fogyatékosügyei Tanács (a továbbiakban: Tanács) tagjainak bevonásával felül kell vizsgálni a Tanács működését a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény 33. cikkében foglaltakkal és az emberi jogok védelmét és előmozdítását célzó nemzeti intézmények jogállásának és működésének alapelveivel összhangban.

*Felelős:* emberi erőforrások minisztere

*Határidő:* 2022. december 31.

*Forrás:* forrást nem igényel  
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.